

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

100. Num igitur etiam ex generali commissione Vicariatûs, quæ est cum clausula: cum libera, plena & omnimoda potestate agendi omnia alia: absque eo, quòd aliquid speciale mandatum requirens expressum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Questio 97. An aequalem potestatem habeat Episcopi Vicarius generalis cum Capitulo sede vacante?

Respondeo: non posse eum omnia, quae potest Capitulum sede vacante. Sbroz. l. 2. q. 29. n. 7. citans Innoc. in c. eam te. de rescrip. in 6. Abb. in c. quoniam. de off. deleg. num. 17. Pavin. de potest. capis. sed. vac. p. 1. q. 2. num. 2. &c. Patebit ex dicendis tract. de capis. sed. vac. ubi, quod Capitulum totalem Episcopi potestatem habeat, eamque Vicario suo committere possit.

Questio 98. Vicarius generalis Episcopi quid possit eo ipso, quod constituatur, sive ex vi Vicariatus generalis per commissionem generaliter factam ei collati?

Respondeo: potest omnes causas ad Episcopalem jurisdictionem pertinentes expedire, praeter illas, quae speciale mandatum requirunt. Garc. p. 5. c. 8. num. 66. Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 41. c. licet. de off. Vicar. in 6. & argumento c. qui generaliter. de Procur. in 6. ubi de Procuratore generaliter constituto ad negotia id deciditur. Et sic Vicarius generaliter constitutus praesumptionem pro se habet, quod omnes causas jurisdictionis episcopalis expedire possit, nisi constet vel ostendatur jure scripto, aut recepta curiarum consuetudine inter speciales numerari. Laym. in cit. c. licet. num. 1. citans Rebuff. in pr. p. 1. tit. de form. Vicariat. num. 152. item Pirh. l. c. vel nisi constet, aliquid ab Episcopo esse suae potestati specialiter reservatum, ut Pirh. l. cit. Quare, si in aliquo canone dicatur, quidpiam ad Episcopi potestatem spectare, nisi inter casus exceptos sit, ceteri debet, etiam Vicario generali competere; cum eandem ipse jurisdictionem habeat. Laym. Pirh. locis cit. Porro quae in specie sint ea, quae eo ipso, quo generaliter creatur, Vicarius possit, Azor. p. 2. l. 3. c. 46. q. 4. ait contineri in l. suggerente. c. de eo, qui vices alterius gerit. & eorum plura ibidem enumerat. Ubi etiam illud notandum ex Tondut. qq. beneficiis. p. 2. c. 4. §. 9. num. 18. quod Episcopo in remotis agente multa facere possit (intellige vi Vicariatus illi generaliter commissi) quae non posset Episcopo praesente. v. g. jurisdictionem exercere in suffraganeos, consentire collationi, non tamen electioni, pro quo citat Sbroz. l. 2. q. 71. num. 22. statutis capitularibus consensum praebere. Pro quo citat Sbroz. l. 2. q. 200. num. 4. concedere licentiam assumendi Ordines. Pro quo citat Abb. conf. 88. vers. venio. l. 1. Verum de his statuitur melius, ubi de sequentibus in singula inquiritur, num ea possit vi generalis commissionis Vicariatus, num ad ea egeat speciali mandato.

Questio 99. An, si Episcopus Vicario in generali Vicariatus commissione generalem seu plenam & liberam facultatem det agendi omnia, quae ipse facere potest, hoc ipso in tali generali mandato comprehensa censentur, quae alias speciale mandatum requirunt, v. g. dispensatio, collatio beneficiorum &c.

Respondeo negativè. Sbroz. l. 1. q. 65. num. 7. & 9. citans Gl. in c. 2. de off. Vicar. in 6. v. committantur. Laym. in c. ult. de offic. Vicarii in 6. n. 13. Pirh. l. cit. num. 42. citans Covar. l. 1. var. resol.

c. 6. num. 3. cum communi. Specialiter enim non censentur commissa aut delegata, nisi exprimantur. Laym. & Pirh. locis cit. juxta c. qui ad agendum. de procurat. in 6.

2. Quod si tamen in mandato generali exprimat quidpiam requirens speciale mandatum adjecta clausula generali. v. g. committimus tibi Vicario generali facultatem dispensandi, & omnia alia, quae nos possumus, expediendi, etiamsi speciale commissionem requirant, poterit Vicarius expedire quoque omnia alia speciale mandatum requirentia. Sbroz. l. cit. num. 5. citans Gl. fin. in c. 2. de off. Vicar. in 6. Bertach. de Episc. l. 4. p. 6. tit. de Vicar. Episc. num. 10. Abb. conf. 88. col. 5. num. 6. vol. 1. Diaz. in pr. crim. can. c. 3. num. 5. Berol. conf. 22. num. 10. 11. & 9. vol. 1. Quos sequuntur Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 46. Laym. & Pirh. locis cit. Garc. l. cit. num. 68. Modò tamen illa speciale mandatum requirentia non expressa sint in minoribus vel aequalia, non verò majora vel graviora expressis. Sbroz. num. 10. 11. & 12. Garc. num. 69. citans Rebuff. in pr. tit. de form. Vicariat. num. 183. Laym. l. cit. Pirh. l. cit. citans in super Barbof. in collect. ad cit. c. 2. de off. Vicar. in 6. num. 8. juxta textum Clem. 2. de procurat. ubi, quod in mandato procuratorio non veniunt majora, sed similia vel minoria expressis, & juxta c. sedes. de rescrip. & ibi Abb. num. 2. & DD. communiter. Clausula enim generalis seu indefinita subsequens ordinariè restringitur ad similia illis, quae ante expressa erant; & dictio alias vel alia est implicative similium. Pirh. l. cit. Non tamen post expressum aliquid speciale mandatum requirens sufficit dicere: ad omnia alia: nisi addatur: etiamsi speciale mandatum exigant. Garc. num. 70. & 71. citans Bartol. conf. 5. num. 3. l. 2. argumento c. quid agendum. & Clem. 2. de Procurat. Verum tamen in his omnibus attendendum ante omnia ad intentionem committentis; cum istiusmodi juris praesumptiones non habeant locum, ubi de contraria eius voluntate constat, monet Laym. l. c. in fine & ex eo Pirh.

Questio 100. Num igitur etiam ex generali commissione Vicariatus, quae est cum clausula: cum libera, plena & omnimoda potestate agendi omnia alia: absque eo, quod aliquid speciale mandatum requirens expressum fuerit, expedire possit speciale mandatum requirentia?

Respondeo: affirmativam tenet Garc. l. cit. num. 72. juncto num. 73. quem sequitur Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. num. 47. eo quod dicta clausula inducat mandatum speciale. pro quo citat Bartol. num. 2. & alios in l. Procurator, cui generaliter, ff. de Procurat. Cornæum & alios in l. si Procurator. cod. eod. Covar. Vicar. l. 1. c. 6. num. 3. Monterros. tract. de claus. ponend. in mandat. pract. 7. Gutierrez. de juram. confirmator. p. 1. c. 50. num. 9. & 13. Mohed. decis. 2. de off. Vicar. alias 323. ubi dicat; quod habere mandatum cum libera, vel cum plena & omnimoda potestate; & habere mandatum speciale, aequiparentur. Pro quo eodem recitat quoque decis. rosa in Valent. beneficii. de anno 1582. Quae si vera sunt, multò magis poterit Vicarius expedire ea, quae speciale mandatum requirunt, si dicta clausula sic formaretur: cum libera & plena potestate omnia alia agendi, quae speciale mandatum requirunt: absque eo, quod quidpiam eorum in specie exprimat. & sic sentire videtur Sbroz. l. c. n. 6. citatis pluribus. De cetero idem Sbroz. postquam n. 8. dixisset: quam-

quanti procuratoris mandatum cum plena potestate vel cum libera vim specialis mandati habere scribant DD. in l. si procurator, cui libera. Abb. in c. si non. de delegat. num. 28. quod tamen non transit absque difficultate ex dictis per Alex. & alios in cit. l. si procurat. &c. Addit. num. 9. Vicarium tamen Episcopi cum plena potestate non posse facere exigentia speciale mandatum, nisi quibusdam specialibus expressis dicit gl. in dicto c. 2. in fine, & videtur esse de mente illorum, quos retuli in princ. hujus q. 65.

Questio 101. An, si in mandato generali Vicariatus Vicario ab Episcopo detur potestas ad omnia exequenda, que Episcopalis sunt potestatis, excepta aliqua re speciali, speciale mandatum requirente, v. g. beneficiorum collatione, Vicarius expedire possit cetera, que speciale mandatum requirunt v. g. dispensare &c.

1. **R**espondeo non convenire in hoc AA. nam primò affirmativam tenent apud Sbroz. cit. q. 65. num. 15. Decius in c. cum dilecta. col. 2. de confirmat. utili & inut. & in l. de Regul. juris. num. 29. Dominic. in c. qui ad agend. de procurat. in 6. §. 1. n. 2. Cagnol. in cit. l. 1. num. 37. Gozad. conf. 26. num. 49. Tiraq. de retract. lignan. in fine. num. 95. Ratio horum AA. est, quia illa exceptio declarat & ampliat regulam, aliàs exceptio non esset de regula, pro ut esse debet, & esset inutilis & superflua. Negativam è contra tenent apud eundem Sbroz. & apud Garc. n. 78. Anchar. in c. 2. de off. Vicar. in 6. in fine. Franc. in c. quoniam frequenter. de lite non contestata. num. 1. Covar. ubi ante. dicens hanc sententiam veriore. Quibus adherere videtur ipse Sbroz. & expressè illis adherent Laym. in c. ult. de off. Vicar. in 6. num. 12. & Pirh. cit. num. 43. Item Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 48. citans Meroll. Theol. mor. p. 3. disp. 7. c. 6. dub. 43. num. 411. & seq. Pro hac sententia n. 43. rationem hanc dat Sbroz. quòd tunc exceptio illa veniens ad regulæ diminutionem non debet operari augmentum. Eandem rationem fusiùs deductam dat Pirh. l. cit. ex Laym. l. cit. quia nimirum exceptio rei, quæ sub regula non comprehenditur, non ampliat sive extendit regulam, sed potius restringit & diminuit; licet enim exceptio apposita regulæ universali eam confirmet in aliis contentis sub regula, seu non exceptis; quia tamen collatio beneficiorum ex juris dispositione non comprehenditur in generali mandato Vicariatus, sed excipitur, ideo illa exceptio non ampliat regulam, ut comprehendat etiam reliqua speciale commissionem requirentia; sed solum videtur apposita ad significandam diminutionem seu restrictionem, ita ut æquipolleet particulæ adversativæ, & sensus sit, quòd Vicarius omnia possit exercere, quæ jure ordinario ad ejus officium spectant, sed beneficia conferre non possit.

2. Quòd si tamen Episcopus committeret facultatem absolutè faciendi omnia, quæ ipse facere potest, excepta v. g. collatione beneficiorum, tum vi talis commissionis poterit etiam expedire reliqua omnia speciale mandatum requirentia; nam jam collatio beneficiorum continetur in regula seu propositione illa universali; quia est inter ea, quæ facere potest Episcopus; ideoque ejus exceptio censetur confirmare alia omnia ejusdem generis non excepta. Ita Laym. & Pirh. citantes Gloss. in cit. c. 2. v. committantur. Idem omnino tradit Garc. l. c. n. 79. sub hac distinctione; P. Leuron. Vicarius Episc.

nimirum quòd possit Vicarius cetera omnia requirentia speciale mandatum, si datum generale mandatum dicendo: ad omnia, que potest constituens, excepta illa re; secus, si datum generale mandatum dicendo simpliciter: ad omnia, excepta illa re.

PARAGRAPHUS II.

De iis, quæ Vicarius generalis facere nequeat sine speciali mandato extra materiam beneficiale.

Questio 102. Mandatum speciale Vicarii quodnam sit, & qualiter a mandato singulari distinguatur?

Respondeo cum multa spectantia ad jurisdictionem & potestatem Episcopalem exercere nequeat Vicarius sine speciali Episcopi mandato. Sbroz. l. 1. q. 65. num. 1. juxta c. penult. & ult. de off. Vicar. in 6. necesse erit explicare priùs mandati seu commissionis specialis naturam; hinc dico minus perfectè illud describi à Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. num. 46. quòd tunc dicatur habere Vicarius generalis speciale commissionem ad aliquod negotium, quando illud particulariter est illi demandatum, vel in, seu unà cum commissione (intellige generali Vicariatus) vel extra illam per aliquem actum. Melius vero describi à Sbroz. l. cit. num. 2. quòd speciale mandatum dicatur, quando Episcopus dat potestatem Vicario verbis expressis ad aliquem actum, generalitate verborum abstracta v. g. ad conferenda beneficia &c. absque eo, quòd causa & persona exprimat se seu specificetur, citat pro hoc c. penult. de off. Vicar. in 6. junctà gl. v. committantur. & c. fin. cit. eod. junctà gl. v. commissa. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. Alex. conf. 134. in princ. vol. 6. Cravet. conf. 125. num. 6. ac præsertim Melill. tract. de præcedentia Vicarii c. 3. num. 5. in fine Covar. l. 1. var. resol. c. 6. num. 2. ubi quòd non oporteat esse mandatum speciale quo ad causam, neque quo ad personas. Tunc vero erit & dicetur mandatum singulare, ubi non tantum genus seu species causarum, sed ipsa causa in particulari, & persona fuit expressa. Sbroz. l. cit. num. 3.

Questio 103. Vicarium habere speciale mandatum, an probandum an præsumendum: & an Vicario attestanti de eo sit credendum?

1. **R**espondeo primò per modum suppositionis, Vicarium ipsum, seu ipsam deputationem in Vicarium esse probandam ex Regula generalitatis quòd qualem quis se facit, talem debet se ostendere: l. non ignorat. c. de accusat. Bald. conf. 89. num. 3. l. 1. apud Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 50. Quia & in hoc non creditur assertioni ipsius Vicarii, ut Paris. conf. 12. num. 14. & 15. apud eundem. Quòd ipsum tamen solum procedit, ubi Vicariatus negatur, & tunc fundans se in eo debet illum probare, Ventrigl. ibidem citans Bursat. conf. 23. num. 22. l. 1. Mihi in repertor. v. Vicariatus. juxta dicta à nobis supra in quest. an opus sit scripturâ in constitutione Vicarii, ubi etiam qualiter probandus Vicariatus.

2. Respondeo secundò: si verò non negetur Vicariatus seu deputatio in Vicarium, sed sola potestas